

Bijstandsaffaire in Heerenveen staat niet op zichzelf

PATRICK VAN 'T HAAR

LEEUWARDEN Dat de gemeente Heerenveen bijstand terugvorderde omdat ouders boodschappen deden, is geen incident. Dat zegt Asante, voorzitter van de Landelijke Cliëntenraad (LCR).

„Het is niet iets wat plotseling opduikt maar wat nu pas zichtbaar wordt voor een groter publiek. En dat komt door de Toeslagenaffaire en de publieke verontwaardiging over hoe de overheid omgaat met haar burgers”, zegt Asante van de Landelijke Cliëntenraad - een wettelijk orgaan dat de collectieve belangen van uitkeringsgerechtigden be-

hartigt. Volgens haar zijn er honderden gevallen verspreid over Nederland.

Vorige week kwam het verhaal naar boven door een bijstandsgerechtigde die duizenden euro's moest terugbetalen aan de gemeente Wijdemeren. Reden: de ouders deden boodschappen, welk bedrag werd verrekend met de bijstand.

Ook de gemeente Heerenveen kent minimaal twee gevallen waar bij bijstandsgerechtigden 7- en 14.000 euro moesten terugbetalen omdat ouders boodschappen deden voor hen.

In het eerste geval loopt er een procedure, in het tweede geval oordeelde de bezwarencommissie van

de gemeente Heerenveen dat de boodschappen onterecht als 'fraude' waren bestempeld.

„De regelgeving rondom de Participatiewet is de afgelopen jaren strenger geworden. De andere oorzaak is dat bestuurders en ambtenaren de beginselen van behoorlijk bestuur aan hun laars lappen en niet gebruik maken van hun bevoegdheid om dit soort boetes te voorkomen.

Ook wordt er onvoldoende maatwerk geleverd en te weinig gekeken naar de menselijke maat”, aldus Asante.

Volgens Asante zijn er de afgelopen jaren steeds meer plichten opgelegd. „En de rechten van de bij-

standsgerechtigde zijn steeds meer ingeperkt. De hoogte van de uitkering is verlaagd. Zo zit je al heel snel in de armoede en daar kom je dan echt niet zo snel uit.”

En dat is in strijd met de uitgangspunten van de Participatiewet, vindt Asante. „In de participatiesamenleving moeten we eerst aankloppen bij familie, vrienden en bekenden voordat we ons voor hulp tot de overheid wenden. Het straffen van bijstandsgerechtigden als ze boodschappen hebben ontvangen is niet in lijn met deze wet.”

Ook op een ander punt is het handelen van de gemeente Heerenveen in strijd met uitgangspunten van de wet. „De bijstand moet bestaansze-

kerheid bieden. Als je dan bedragen terugvordert van 7- of 14.000 euro, dan tast je die bestaanszekerheid aan. Dit zijn bedragen die van een bijstandsuitkering niet zijn terug te betalen waardoor iemand jarenlang in armoede wordt gehouden. Het gaat hier niet om fraude. Kinderen die boodschappen krijgen van hun ouders, zijn geen fraudeurs. En het is ook geen misbruik, het is een puur menselijke daad. Misbruik is dat je willens wetens de boel bedriegt, het systeem belazert om er beter van te worden. Je kunt in dit land maar beter niet afhankelijk worden van de overheid die jou moet beschermen als je dat zelf niet kunt. Je bent aan de goden overgeleverd.”